

ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

(Ἐκδιδόμενη κατὰ Παρασκευὴν.)

ΤΙΜΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΝ

Διατρίβων ὁ στίχος λεπτά 25
Εἰδαποιήσεις καὶ ἀγγελίαι κατ' ἀποκοπὴν.

Ὁ Συντάκτης

ΚΩΝΣΤ. Κ. ΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΑΦΟΜΗΣ

ΕΤΗΣΙΑ . . . Δραχ. Ν 14.
Πληρωτέα καθ' ἑξαμηνίαν

Ἡ σταφίς μας

καὶ τὰ ὑπὲρ αὐτῆς μέτρα.

—)(—

(Συνέχεια ἴδε ὑπ' ἀριθ. 716.)

Αἱ σπουδαιότεραι ὅμως τῶν ὑπηρεσιῶν, τὰς ὁποίας θέλει προσφέρει ἡ σύστασις τοῦ ταμείου τοῦ του τῆς ἀμύνης τῶν σταφιδοκτημόνων, εἰσὶν ἡ δι' αὐτοῦ ἐπιδιώξις τῆς ἐξαπλώσεως τῆς χρήσεως τῆς σταφίδος εἰς μέρη, ἔνθα τανῦν δὲν εἰσάγεται, εἰς Ῥωσίαν ἢ εἰς τὰς Σκανδιναυϊκὰς χώρας καὶ ἀλλοῦ, ὅπου ὑπάρχει ἀνθρωπίνη ὑπαρξίς, διὰ κα καταλλήλων πρακτικῶν, ἀπωσιουμένων εἰς τὸ σωστικὸν τοῦτο ἔργον. Πασίγνωστος τυγχάνει ὁ τρόπος δι' οὗ ἡ Νηφάλειος ἐταιρία *The tea cultivators* εἰσήγαγε τὸ τέτον ἐν Λονδίῳ τὸ πρῶτον. Εὐπρεπῶς ἐνδεδυμένοι Κινέζοι, φέροντες τὴν ἔθνηκὴν αὐτῶν ἐνδυμασίαν, περιεφέροντο εἰς τὰς ἀγοὰς τοῦ Λονδίνου, κρατοῦντες ἐν χεῖρας μικρὰ κυτὰ περιέχοντα τέτον, ἐξ ὧν ποσὸν ἔφερον τοῖς διαβάταις δωρεάν. Οἱ πλείστοι τῶν διαβατῶν, ἠρῶντο νὰ δεχθῶσι τὸ προσφερόμενον, ἀλλ' οἱ Κινέζοι ἐπέμεινον λέγοντες: «*Ἄβετε Κύριε, Σὰς παρακλῶ, καὶ εἴψατε ἕλιγον ἐκ τούτου εἰς ζέον ὕδωρ, καὶ θὰ ἴδῃτε πῶσον θὰ σὰς ἀρέσῃ ἡ ποσὶς του.*» Οὕτως οἱ πλείστοι τῶν ἀστῶν τοῦ Λονδίνου ἐγνώρισαν δι' ἰδίαν ἀντιλήψεως τὴν ἄξιαν τοῦ ἀρωματικοῦ φυτοῦ τῶν Κινέζων, καὶ κατόπι εἰσπεύδον νὰ ἀγοράσωσιν ἐπὶ ἀδοξίτηρ ἐξ αὐτοῦ, κτισθῶσι δὲ ἤδη, ἡ παγκόσμιος καταναλώσις τοῦ τέτον νὰ ὑπερβῇ τοὺς 400,000 τόνους.

Πάντες λέγομεν, ὅτι ἡ σταφίς ἡμῶν δύναται νὰ τύχῃ σπουδαιότατης καταναλώσεως ἐν Ῥωσίᾳ ὅπου θ' ἀπέβαινε πρῶτης ἀνάγκης τροφῆ, διὰ τὸ ψυχρότατον εἶναι κλίμα, πλὴν περιοριζόμεθα εἰς τὰς τύχας μόνον, οὐδὲως ἐργαζόμενοι πρὸς πραγματοποίησιν τῆς σωτηριωδέστατης ταύτης ἰδέας. Ἄν ὑπῆρχε τὸ κομμάτιον τοῦ ταμείου τῶν σταφιδοκτημόνων, δὲν ἤθελε τοῦτο περιορισθῆ εἰς Πλατωνικὰς εὐχὰς περὶ τῆς καταναλώσεως τῆς σταφίδος, ἀλλ' ἤθελεν ἐπιδιώξει τὴν διὰ πάσης θύρας, ἐξάπλωσιν τῆς χρήσεως αὐτῆς, εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰς πανηγύρεις τῆς Ῥωσίας, καὶ ὅπου ἀλλοῦ ἤθελε δυνήθῃ, ἵνα ἡ σταφίς καταστῇ γνωστὴ εἰς τοὺς λαούς. Εἰς *Nijni Novogord* τῆς Ῥωσίας τελεῖται ἐτήσιως καὶ κατὰ τὰ μέσα Αὐγούστου σπουδαιότατη ἐμπορικὴ πανήγυρις, εἰς τὴν ὅποιαν συρρέουσιν ὅλοι αἱ φυλαὶ τῆς Ἀσίας, οὕτως ὥστε συναθροίζεται ἐκεῖσε πλῆθος μὲν κινητὸς 300—400,000, οἷτινες μόνον ἰσχυρίαν ἔχουσι ν' ἀνταλλάξωσι τὰ διάφορα προϊόντα των, καὶ νὰ προμηθευθῶσι τὰ χρεῖωδη τοῦ χειμῶνος. Βλεῖ ἐνεργοῦνται αἱ μεγάλα ἀγοραπωλησίαι τοῦ τέτον, χαλκοῦ καὶ τῶν παντός εἶδους προϊόντων, μετὰ γενναϊότητος δὲ ἐνεργοῦνται αἱ ἀγοραὶ, καθ' ὅσον ἄλλοι μὲν ἐφοδιασμένοι μὲ χρήματα προσέρχονται εἰς τὴν πανήγυριν, ἄλλοι δὲ ἀπῆλυσαν τοιαῦτα ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν προϊόντων των. Μάταιον ἄρα καὶ ἀσύμφορον θὰ ἦτον, ἂν τὸ κομμάτιον τῆς ἀμύνης τῶν σταφιδοκτημόνων, ἀπέστειλιν ἐκεῖσε ἀντι-

πρόσωπόν του, νὰ πῆξῃ μίαν σκηνὴν καὶ διὰ καταλλήλου προσωπικοῦ νὰ πωλήσῃ νὰ διανεμῇ καὶ νὰ χερσὶν ἐπὶ τέλους 100—200—300 χιλ. σταφίδος. Τίς ἐκ τῶν προτέρων δύναται νὰ θεσπισῇ τὴν ἀποτυχίαν τοιούτου ἐγχειρήματος; Τούναντιον, νομίζω, ὑπάρχει ἡ θεσπιότης, ὅτι ἀφ' ὅλου αὐτοῦ ὁ πλῆθος τῶν πανηγυριστῶν ἐπανερχόμενος εἰς τὰ ἴδια συγκομιθὴ μεθ' ἑαυτοῦ ἐκ τοῦ τόπου του, εἰ ὥραϊον ἀλλ' ἀγνωστον προῖον, τὸ ὁποῖον μάλιστα ἀπέκτησεν ἀντὶ εὐτελοῦς δαπάνης, τὸ ἐπόμενον ἔτος θὰ ζητήσῃ ν' ἀγοράσῃ σταφίδα, οὕτω δὲ ἡμέρα καὶ ἀθροῦδος τὸ πρῶτον ἡμῶν θὰ γίνῃ γνωστὸν εἰς ὅλας τὰς Ἀσιατικὰς φυλάς καὶ γνωστότερον εἰς Ῥωσίαν καὶ ἡ διάδοσις του ἔσται μόνον ζήτημα χρόνου. Τότε καὶ ἡ παρέμβασίς τῆς χαριτοβρύτου ἡμῶν Ἀνάσκει, ἤθελε σπουδαίως συμβάλλει εἰς τὴν διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου διὰ τῆς θερμῆς συστάσεως τῆς σταφίδος μας εἰς τοὺς ὑψηλοὺς Αὐτῆς συγγενεῖς καὶ πρὸς ἀποσῶσιν πάσης πρὸς τὴν διάδοσιν αὐτῆς ἐνδεχομένης ἀντιδράσεως.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν ἡ καταναλώσις δύναται νὰ λάβῃ εὐρυτάτην διάδοσιν, ἀφ' οὗ αὐτὴν κατοικοῦσιν ὑπὲρ τὰ 80 ἑκατομμύρια ἀνθρώπων, συνεπὴς δὲ τῶν ἀθροῶν μεταναστεύσεων ὁ πλῆθος αὐτῆς αὐξάνει καταπληκτικῶς. Γνωστὸν, ὅτι κατὰ τὸ πλεῖστον οἱ Ἀμερικανοὶ ἔλκουσι τὸ γένος ἐκ τῆς Ἀγγλοσαξωνικῆς φυλῆς, ἐκεῖνη δηλαδὴ, ἣτις γνωρίζει τὴν σταφίδα καὶ ἐντιμῶς αὐτὴν ἀποχρώντων. Αὐτοὶ ἄρα ὅμως τὴν ἐκεῖσε προῖον τῆς καταναλώσεως αὐτῆς, ἀνέκοψεν ἡ συστηματικὴ γενομένη ἐντεῦθεν ἀποστολὴ τῶν χειροτέρων ποιότητων. Ὅτι ἐκ τοῦ φόβου ἀνταγωνισμοῦ τοῦ ὑπάρχοντος ἐν τῇ ἐμπορίᾳ τῶν σταφίδων, πάντες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖον, προσφέρουσιν εἰς τὴν Ἀμερικὴν σταφίδα, ὧν δὲν εἶναι κάτοχοι, καὶ φιλοτιμῶνται τίς νὰ ὑπερκομιθῇ τὸν ἕτερον, ὡς πρὸς τὸ εὐωτότερον τῶν τιμῶν. Οἱ Ἀμερικανοὶ, πρακτικοὶ ἄνθρωποι, προτιμῶσι νὰ συναλλαθῶσι μὲ τὴν τελευταίον μειοδίτην, οὕτως ὅμως, ἵνα ἀποφύγῃ τὴν ζημίαν, δὲν ἀποστέλλει τὴν σταφίδα, ἣν ὑπεσχέθη, ὡς ἐπιμένει παραγωγῆς, ἀλλὰ κάμνει πᾶστας, δηλαδὴ ἀναμιγνύει μὲ τὴν παραγωγὴν, ἣν ὑπεσχέθη καὶ ἄλλας σταφίδας ὑποδεεστεράς ποιότητος ἢ μᾶλλον καταλλήλων διὰ ὀκνοσταλακτικῆρα παρὰ διὰ τροφῆν. Φέτος ἐν παραδείγματι, ὅλοι αἱ σταφίδες τῆς Ὀλυμπίας, αἷτινες θεωροῦνται ἀχρησταὶ διὰ τροφῆν, ἐστάλησαν ἀναμιχθεῖσαι, ὡς ἀνωτέρω εἶπον, εἰς Ἀμερικὴν. Τοῦτο λοιπὸν εἶναι σπουδαῖον πρόσκομμα διὰ τὴν ἐν τῷ Νέῳ Κόσμῳ καταναλώσιν, καὶ ἐπὶ τούτου εἶχε ν' ἀσχοληθῇ τελεσφόρως τὸ κομμάτιον τῶν σταφιδοκτημόνων, ἂν ὑπῆρχε, νοθεύων τοὺς τὰ τοιαῦτα διενεργούοντας καὶ ἐν ἀνάγκῃ λαμβάνον ἄλλα προληπτικὰ μέτρα τῶν τοιούτων ἐκτροπῶν. Ἐδῶ εἶχεν ἀρμοδιότητα, φρονῶ, νὰ ἐπέμβῃ καὶ ἡ πολιτεία, καὶ νὰ συλλάβῃ ἐκ τοῦ ὠτιοῦ τοὺς οὕτως ἀσυστόλως καταστρέφοντας τὴν κυριώτερην πηγὴν τοῦ ἔθνικοῦ πλοῦτου. Ὅτι δὲ ταῦτα εἶναι γέγονότα, καὶ οὐχὶ ἀπλᾶ ὑπόνοια, θεβαιούται τρανῶς ἐκ τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ ἀξιότιμου δημάρχου

Λετρίνου, ὅστις ἐκτελὼν ἀστυνομικὰ καθήκοντα, ἐπεσκέψατο τὰς διαφόρους ἐν Πόρῳ καὶ Κατακωφ ἀποθήκας σταφίδος, καὶ ἀντιληφθεὶς τῶν γενομένων, κατήγγειλεν εἰς τὴν Κυβερνήσιν τὰς τελοῦμένας ἐν τῇ ἀναμίξει τῆς σταφίδος νοθεύσεις.

Καὶ εἰς τὴν Νότιον δὲ Ἀμερικὴν, ἡ δύναται ν' αὐξήσῃ ἡ καταναλώσις τῆς σταφίδος ἡμῶν, οὐδ' εἶναι ἀληθὲς τὸ προβαλλόμενον ὑπὸ τινων, ὅτι ἐνεκα τῆς γεωγραφικῆς αὐτῆς πρὸς τοὺς τροπικοὺς, καὶ τῆς ἐνεσθῆν ὑψηλῆς θερμοκρασίας τῶν χωρῶν, δὲν δύναται αὐτὴ νὰ θεωρηθῇ ὡς παρέχουσα εὐρὸν στάδιον εἰς τὴν ἐξόδευσιν τοῦ προϊόντος μας. Αἱ ἀντιρρήσεις αὗται, νομίζω, στεροῦνται ἐκασιμότητος, ἀφ' οὗ γνωρίζομεν, ὅτι καὶ ἐν Αὐστραλίᾳ, χώρα κειμένη οὐχὶ μακρὰν τῶν τροπικῶν, ἡ σταφίς καταναλίσκεται, ὡς ἐκ τοῦ πλῆθους τῆς καταγενομένου κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ τῆς Ἀγγλοσαξωνικῆς φυλῆς, ὅτι δὲ καὶ ἐν Ἰνδίαις, τῇ θερμοτάτη τῶν χωρῶν, οἱ ἐκεῖσε διαμένοντες Ἀγγλοὶ καταναλίσκουσι σταφίδα. Ἐπομένως, φρονῶ, ὅτι καὶ εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν καὶ εἰς ἄλλας θερμὰς χώρας, δύναται νὰ εἰσαχθῇ ἡ σταφίς, νὰ χρησιμοποιηθῇ εἰς διαφόρους χρήσεις καὶ ν' ἀνέλθῃ ἡ καταναλώσις αὐτῆς εἰς σημεῖον εὐχάριστον. Τὸ πᾶν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἡμετέρας ἐργασίας, ἀρκεῖ νὰ ὑπάρχῃ θέλησις καὶ ἐπιμονὴ πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοπούμενου.

Τὸ κομμάτιον τῆς ἀμύνης τῶν σταφιδοκτημόνων, οὕτινος τολμῶ ἐγὼ ὁ ἔσχατος νὰ προτείνω τὴν σύστασιν, ἐκτός τῶν ἀνωτέρω προσπαθειῶν τοῦ πρὸς ἐξάπλωσιν τῆς καταναλώσεως τῆς σταφίδος θέλει ἔχει καὶ ἄλλας ἀσχολίας. Διὰ τούτου θέλομεν δυνήθῃ νὰ προπαρασκευάσωμεν τοπικὰς ἐκθέσεις τῶν προϊόντων μας, καὶ νὰ προκαλέσωμεν ἐν τῷ εὐγενεῖ αὐτῷ σταδίῳ τὴν ἀμίλλαν διὰ προκλήσεως διαγωνισμῶν, σκοποῦντων τὴν βράβευσιν ἐκείνων, οἷτινες ἤθελον ἐξεύρει τὸν καλύτερον τρόπον καλλιέργειας τῆς σταφιδάμπελου, ἢ τὰ προσφορώτερα πρὸς τοῦτο καὶ οἰκονομικώτερα ὄργανα ἅμα τὰ χρήματα ὑπάρχουσι τὰ πάντα δύναται νὰ τολμῶσιν ἀποτελεσματικῶς.

Ἐπίσης ὅταν αἱ Κυβερνήσεις ἐν τῷ ἔξωτερικῷ, ἐν τοῖς μέρεσιν εἰς τὰ ὅποια εἰσάγεται ἡ σταφίς μας βουλευθῶσι νὰ τὴν ἐπιβαρύνωσι διὰ δασμοῦ βαρέως καθιστῶντος μᾶλλον προβληματικὴν τὴν θέσιν αὐτῆς, καὶ ἤδη δυστυχῶς, τοιαῦτα τις σκέψις ἐπικρατεῖ ἐν Γαλλίᾳ, τὸ ταμῖον τῆς ἀμύνης, δύναται νὰ παράσῃ σπουδαιότατας ὑπηρεσίας εἰς τὸν τύπον, διὰ τῶν χρηματικῶν αὐτοῦ μέσων, τιθέμενοι εἰς πλήρη ἐνεργείαν, πρὸς καταπολέμησιν τῆς μελετωμένης σκέψεως περὶ ἐπιβολῆς φόρου ὑπερόγκου εἰς τὴν σταφίδα, καὶ τοῦτο διὰ τῆς μορφώσεως γνομῆς, ἀντιτιθεμένης εἰς τὰ μέτρα ταῦτα περὶ βασιεῖας φορολογήσεως, προϊόντος, μέλλοντος νὰ ζητήσῃ ἀλλαγῆν καταφύγιον, ὅταν ἡ ἀπληστία τῆς Κυβερνήσεως ἐνὸς τόπου, τὸ φεγευθῆ δι' ἐπαχθοῦς φορολογίας, πλὴν γνωστῶν ὅπως ἡ δύναμις τοῦ τύπου ἀποτελεῖ σπουδαῖον παράγοντα ἐν τοῖς ζητήμασι τούτοις τῶν γενικῶν συμφερόντων, καὶ πόσον ὁ τύπος συντελεῖ εἰς τὴν

μόρφωσιν κοινῆς γνώμης, ὑπὲρ τούτου ἡ ἐκείνου τοῦ ζήτηματος. Τὸ κομνηνάτον τῶν σταφιδοκτημόνων προστρέχον εἰς τὸν ἑυρωπαϊκὸν τύπον καὶ ἐπιζητῶν δι' εὐλόγων μέσων τὴν ὑποστήριξιν αὐτοῦ, ὑπὲρ ἐλαττώσεως τῶν δασμῶν ἐν χώρᾳ τῆς, ἢ περὶ ἀποφυγῆς τῆς ἐπιβολῆς βιρυτέρων, σπουδαιοτάτην θέλει παράσχει εἰς τὴν σταφίδα μὲς συνδρομὴν. Ὁ αὐτὸς διὰ τοῦ τύπου ἐν Ῥωσίᾳ ὅλ' ἀκώμεν γνωστά τῶ λαῷ τὰ ἀπειρα συστατικά αὐτῆς: τὰ μάλα ἐπωφελεῖ εἰς τὴν ὑγείαν τοῦ ἀνθρώπου. Βιτὸς τοῦ τοῦ Κομνηνάτου θ' ἀσχολῆται εἰς τὸ νὰ δημοσιεύῃ κατὰ περιόδους τὰς περὶ τῶν σταφιδῶν σκέψεις τοῦ, καὶ νὰ δικτυπῇ ὠρισμένην τιὰ ἰδέαν περὶ παραγωγῆς τοῦ προϊόντος, τῆς ἀξίας αὐτοῦ, καὶ τῶν τιμῶν, αἵτινες, δίκαιον καὶ συμφέρον τοῖς σταφιδοκτητήσιν νὰ πληρωθῶσι. Ναι μὲν ἡ ἰδέα αὕτη τοῦ Κομνηνάτου, ἔσται συμβουλευτικὴ, πλὴν ὅπως δῆποτε θὰ ἐξασκῇ σπουδαίαν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς τύχης τοῦ εἴδους, αἰ κτηματῖαι δὲ καὶ ἐν γένει ὁ λαὸς θὰ καθίσταται πλειότερον πεφωτισμένοι, οὐδὲ θὰ διατελῶσιν ἐν πλάναις πολλαπλαῖς ἐπιζητήσιν, ἀλλὰ θὰ κανονίζωσιν ἀνθρωπινώτερον τὰς συναλλακτικὰς τῶν σχέσεις.

Πλὴν αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐργασίας τοῦ Κομνηνάτου, καὶ τῶν ἀσφαλεστέρων μέσων πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ποθομένου, ἀπὸκινεῖται θεθαίως εἰς ἐκείνους, οἵτινες θ' ἀναλάβωσι τὸ ἔργον, καὶ θὰ εὐρεθῶσι τούτουθεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐγκύψωσιν εἰς μελέτην αὐτοῦ ἐμπεριστατωμένῃ. Ἐγὼ ἄπτομαι μόνον τούτου, ἐν τῇ πεποιθήσει, ὅτι τὸ ταμεῖον τῆς ἀμύνης τῶν σταφιδοκτημόνων, ὅπερ συμβουλεύω θ' ἀποβῇ εὐεργετικώτατον καὶ ἐκ τῆς ἰδρύσεως τοῦ ὁποῦ, προσδοκῶ τὰ βέλτιστα. Ἐύχομαι, τὰ θραχέα ταῦτα νὰ μελετηθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων, ὡς ἀρμόζει, προκειμένου περὶ ὑποθέσεως συνδεομένης στενῶς πρὸς αὐτὴν τὴν ὑπαρξίν καὶ τὸ μέλλον τοῦ τόπου.

Τὸ ἐπ' ἐμοί, δύναμαι νὰ εἶπω μετὰ παρηγοίας, ὅτι ἐκ τῆς ἀφανείας μου ἐλάλησα τὰ δέοντα. Ἀφ' ἧς ἐμελέτησα τὰ ἀφορώντα τὴν σταφίδα καὶ ἠδὲ νῆθην νὰ μορφώσω ἀσαλεύτους πεποιθήσεις περὶ τῶν δεόντων γενέσθαι, ἵνα δυνηθῶμεν μίαν ἡμέραν ἀπόβῃς νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ τύχη τῆς σταφίδος ἐξησφάλισται, οἱ δὲ ἀπειλοῦντες αὐτὴν κίνδυνοι ἀπεσοδήθησαν ἑριστικῶς, οὐδέποτε ἐπαυσιμαῖον, ἀνακινῶν τὰς γνώμας ταύτας εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον, καὶ προκαλῶν τὸ ἐνδιαφέρον αὐτοῦ. Δυστυχῶς ἕως σήμερον, ὀλίγοι εἰσὶν οἱ δυνηθέντες νὰ κατανοήσωσι τὸ μέγεθος τοῦ συμφέροντος τοῦ τόπου, ἐὰν τὰ προτεινόμενα μέτρα πραγματοποιηθῶσιν. Ὅταν ὁ κώδων τοῦ κινδύνου σημάνη ἀργότερον, ἴσως θ' ἀποβῇ κατόπιν ἐορτῆς πᾶσα περὶ διασώσεως φροντίς. Διὰ τοῦτο ποιῶμαι ἐκκλησίαν πρὸς ἐκείνους, οἵτινες δύνανται νὰ ἴδωσιν ἀπώτερον, ἵνα μὴ καταλάβωσιν ἡμᾶς αἱ περιστάσεις, ἀνδρὸς προκειμένης περὶ μικρῶν καὶ ἀσημάντων. Ἡ σταφίς, ὡς γνωρίζομεν πάντες, κατέστη διὰ τὴν Ἑλλάδα ὄρος ἐκ τῶν οὐκ ἄνευ. Ἄνευ αὐτῆς ὁ τόπος δὲν δύναται νὰ βιώσῃ, διότι στερεῖται ὅλων τῶν ἄλλων πηγῶν, ἀφ' ὧν τὰ ἔθνη πορίζονται πλοῦτη ἀμύθητα. Ἀφροῦ ἐκρεμάσθημεν ἀπὸ τῆς σταφίδος, ἀς μεριμνήσωμεν τοῦλάχιστον πάντες περὶ αὐτῆς. Τὸ ἀξίζει ἢ προσφιλεῖς μ ο ν α χ ο κ ὀ ρ η μ α ς. Γένοιτο.

Πάτρας 10 Σεπτεμβρίου 1888.
Γ. Ν. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
Ἐμπορευσεύτης.

Τὸ ἔγκλημα.

Εὐτυχῶς τοῦ δημοσίου ἐν Ἑλλάδι τύπου τὴν προσοχὴν καὶ τὴν ἔρευναν ἤρξαντο ἐπισημάνοντα πλὴν τῶν πολιτικῶν καὶ ἄλλα ἀντικείμενα μεγίστου κοινωνικοῦ ἐνδιαφέροντος. ἴσως δ' ἐ τοῦτοις δευχθεῖ ὁ Ἑλληνικὸς τύπος ἀνωσιμώ-ερος παρ' ὅσον ἐδειχθῆ μέχρι τοῦδε ἐν ἐκείνοις. Εὐχαριστικῶς βλέπομεν πρὸ τίνος καιροῦ τὴν Ἑλληνικὴν δη

μοσιογραφίαν μέγα ἀνακινήσασαν κοινωνικὸν ζήτημα, τοῦ ὁσημέραι αὐξήσαντος παρ' ἡμῖν ἀριθμοῦ τῶν φόνων, τῶν ἀναιρέσεων καὶ τῶν τραυματισμῶν καὶ πραγματευομένην τὰ κατ' αὐτὸ μετὰ πόνου καὶ δυνάμεως. Δι' αἱματηρὰ στατιστικὰ πληροροφορία τῶν συναδέλφων περὶ τῶν κατ' ἔτος τελομένων παρ' ἡμῖν φόνων, ἀναιρέσεων καὶ τραυματισμῶν, αἱ συγκριτικὰ αὐτῆς μελέται πρὸς τὰ ἄλλοι συμβαίνοντα παρόμοια ἐγκλήματα καὶ τὰ φοβερὰ αὐτῆς συμπεράσματα περὶ τῆς ἠθικῆς καταστάσεως τοῦ τόπου, ἐνεποίησαν πολλοῖς ἰσχυρὰν αἰσθησίν καὶ ἐνέβαλον ἄλλους εἰς ἀλγεινοτάτας σκέψεις περὶ τῆς ἐξαχρειώσεως, σχεδὸν εἰπεῖν, τῆς θρησκείας τοῦ λαοῦ. Ἄπαντες εἶχαμεν ἀνιληφθεῖ ὅτι ἐν Ἑλλάδι ἡ ἀνθρωπίνη ζωὴ ἀπέβη ἀνικείμενον εὐτελέστατον καὶ ὅτι ὁσημέραι ἡ χυσις τοῦ ἀνθρωπίνου αἵματος ἐγένετο ἀφειδεστέρα, οὐχ' ἦντοι αἱ μαρτυρηθέντες ἀποκαλύψεις ἐξαγείρουσι γενικώτερον τὴν προσοχὴν τῆς συλλογισομένης μερίδος τοῦ τόπου καὶ διδουσιν ἀφορμὴν εἰς πλειότερους νὰ σκεφθῶσι σπουδαίως ἐπὶ τούτων καὶ νὰ πεισθῶσιν ὅτι κακὸν τὸσος ἐπιτάσεως καὶ παρεκτικῶν τῶσων ἀλγεινῶν συνεπειῶν, δὲν δύναται νὰ ἦε πλέον ἀνεκτὸν, ἐὰν δὲν θέλωμεν νὰ καταταχθῶμεν μετ' ὀλίγον εἰς τὴν τάξιν τῶν σκροκοβάρων.

Τὴν ἐπίσπασιν τῆς κοινῆς προσοχῆς ἐπὶ τῆς θλιβερᾶς ταύτης ἀπόψεως τοῦ κοινωνικοῦ ἡμῶν βίου καὶ τὴν ἐντύπωσιν ἣν ἐνεποίησεν αὕτη ἐν τῇ κοινῇ συνειδήσει, θεωροῦμεν μέγα ἀπόκτημα ὑπὲρ τῆς ἐνόμου τάξεως, διότι ἡ πείρα μᾶ καταδεικνύει ὅτι ἐφ' ὅσων ἐκτρέπων, ἐπεστήθη ἡ κοινὴ προσοχὴ καὶ ἐξηγέρθη ἡ κοινὴ συνείδησις, ἡ ἄρσις τῶν δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐπέλθῃ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς κοινωνίας. Ἄς εὐχηθῶμεν ὅθεν ὅπως τὸ κοινὸν ἐνδιαφέρον παρακολουθῇ ἀγρυπνῶν τὸ κοινωνικὸν τοῦτο κακὸν μέχρι τῆς ἄρσεώς του. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἀνάγκη ἐστὶ νὰ συνδουλίζηται, οὕτως εἰπεῖν, διαρκῶς ἀφ' ἐνός, τὸ ἐνδιαφέρον τοῦτο καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ ὑποδεικνύωνται οἱ γενεσιουργικοὶ τῶν κατὰ τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐγκλημάτων λόγοι καὶ τὰ μέσα τῆς ἐκλείψεώς των. Ἀμφότερα τὰ ἔργα ταῦτα ἐναπόκεινται εἰς τὸν δημόσιον περιοδικὸν τύπον, ὅστις ἐπ' ἐσχάτων μετ' ἀξιεπαύου ζήσεως ἐπεδόθη εἰς αὐτὰ. Εἰς τὸ ἔργον τοῦτο δὲν θὰ ὀστερήσῃ θεθαίως ὁ ἀφορολογοῦμενος, ὅστις ἀάλιστα δύναται νὰ καυχῆθῃ ὅτι πρώτος αὐτὸς ἐξ ὅλων τῶν συναδέλφων τῶν καὶ πρὸς τετραστίας ἐπανειλημμένως ἀνεκίνησε τὸ ζήτημα καὶ ἐπ' ἐσχάτων πολλὰ περὶ αὐτοῦ ἔγραψεν, ἀποδίδων τὸν πολλαπλασιασμόν τὸν κατὰ τῆς ζωῆς ἐγκλημάτων εἰς τὴν παράνομον ὀπλοφορίαν, ἣτις διενεργεῖται παρ' ἡμῖν ἀκωλύτως.

Ἐγὼν τις ὑπ' ὄψιν τοῦ στατιστικῆς τῶν ἐν Ἑλλάδι κατὰ τῆς ζωῆς ἐγκλημάτων καὶ ἐξιστάμενος πρὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν καθ' ἕκαστον ἔτος τελομένων φόνων, ἀναιρέσεων καὶ τραυματισμῶν, δι' ὧν πλείστοι ὅμοιοι ἡμῖν ἀπέρχονται τοῦ κόσμου τούτου ἀδίκως, διὰ τῆς μαχαίρας καὶ τοῦ πυροβόλου, καὶ ἄλλοι τόσοι ἀποσπῶνται τῶν παραγωγικῶν ἔργων καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, διδόντες δίκην τῶν φονικῶν τῶν ἔργων, ἄγεται νὰ πιστεύσῃ ἢ ὅτι τὸ κακὸν ἐγκτεῖται εἰς τὰ ἦθη τοῦ λαοῦ, εἰς τὰς κοινωνικὰς περιστάσεις ὑφ' ἃς ζῆ, ἢ εἰς πατροπαράδοτους ἔξεις καὶ κλίσεις, ἢ ὅτι ἡ θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ αὐτοῦ μόρφωσις ὑστεροῖ τῶν μάλλων ἀπολιτίστων φυλῶν καὶ τὰ παρόμοια: ἐν τούτοις οὐδὲν τούτων ἤθελεν εἶσθαι ἀληθές: καὶ δύναται μὲν ὁ λαὸς νὰ ὑστερῇ κατὰ τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν μορφωσίν ἄλλων λαῶν καὶ δύναται περιστάσεις τινὲς τοῦ καθ' ἡμᾶς βίου νὰ ὠθῶσιν εἰς τὸ ἐγκλημα, ἀλλ' αὐταὶ εἰσὶν ἐξαιρετικαί, τὰ δὲ ἦθη τοῦ λαοῦ, ἡμερὰ καὶ ὁμαλά, οὐ μόνον δὲν ἐνέχουσι τὸν φόνον ὡς συμπλήρωμα αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀποτροπιάζονται ἰσχυρῶς. Μακρὸν ἤθελε εἶσθαι ν' ἀποδειχθῇ τοῦτο, ἀλλὰ λίαν εὐχερές. Ἐν τούτοις τὸ κακὸν ὑφίσταται, οὐδεὶς ἀμφισβητεῖ τοῦτο ὡς καὶ ὅτι ὁσημέραι ἐπιτείνεται

εἰς βαθμὴν ἀνησοχούτα σπουδαίως καὶ τὰ ἀπαθῆστερα πνεύματα. Ὁλόκληρος πληθυσμὸς ἐκλείπει κατ' ἔτος παρ' ἡμῖν πνιγόμενος εἰς τὸ αἷμα τοῦ αἱ φυλακαὶ τοῦ Κράτους ὑπερκορέσθησαν ὑποδίκων καὶ καταδίκων ἐπὶ φόνους.

Τὸ κατὰ τῆς ζωῆς ἐγκλημα παρ' ἡμῖν ὑφίσταται καὶ ἀκμάζει, διότι ἐν θ α ρ ρ ὄ ν ε τ α ἰ π ρ ῖ ν ἡ τελευθῇ καὶ π ρ ο σ τ α τ ε ὕ ε τ α ἰ α ἰ α τ ῆ τελέσει τοῦ ἐνθαρρύνεται δὲ καὶ προστατεύεται ἐκ περιωπῆς ἐκ τῆς λεγομένης πολιτικῆς, ἣτις παρ' ἡμῖν ἐγένετο ἡ πυξίς τῆς Πανδώρας, ἐξ ἧς ἀπολύεται ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους πᾶν κακόν, πᾶσα δυστυχία. Ναι, ἐπαναλαμβάνομεν, τὸ ἐγκλημα ἐνθαρρύνεται καὶ προστατεύεται παρ' ἡμῖν ἐκ περιωπῆς, καὶ οἱ θέλοντες τὴν ἐκρίωσιν αὐτοῦ ἐκ τῆς ἡμετέρας κοινωνίας, ἀς ἀναζητήσωσι τὰ σπέρματα αὐτοῦ εἰς τὰ ἐπίσημα καὶ ἡμιεπίσημα γραφεῖα ἀπὸ τῶν ὑπουργείων μέγιστῆς χωλῆς τραπέζης τοῦ τρίτου Πρεσβυτερίου τοῦ τελευταίου Δήμου: διότι ἐκ τοῦ ἐγκλήματος ἡ πολιτικὴ ἐκμεταλλεύεται πλοῦσια κέρδη, ὅλα δὲ τὰ γραφεῖα ἐγένοντο πρακτορεία τῆς πολιτικῆς.

Εἴπομεν ὅτι τὸ ἐγκλημα παρ' ἡμῖν ἐνθαρρύνεται πρὸς τῆς τελευσεως του, δὲν εἶναι δὲ δύσκολον νὰ ἴδῃ τις πῶς ἐνθαρρύνεται πρῶτον διὰ τῆς ἀκωλύτου ὀπλοφορίας, δευτέρον διὰ τῆς ἐξαιρετικῆς εὐνοίας ἧς τυγχάνει πᾶς βίαιος ἄνθρωπος καὶ εὐεπίφορος εἰς τὸ ἐγκλημα παρὰ τοῖς κόμμασιν. Ἡ παράνομος ὀπλοφορία, ἣτις ἐγκτεῖται εἰς τὴν ἑλλειψίν πάσης παρ' ἡμῖν προληπτικῆς ἀστυνομίας, εἶναι πολυτόκος μήτηρ τῶν κατὰ τῆς ζωῆς ἐγκλημάτων. Παρ' ἡμῖν ἡ ὀπλοφορία ἀπέβη γενικὴ, γενικώτερα δὲ παρὰ τὴν τάξιν ἐκείνην τοῦ λαοῦ ἣτις ζῆ ὑπὸ περιστάσεις εὐνοοῦσας τὸ ἐγκλημα. Σιδηροφοροῦσιν ἐν τούτοις καὶ λόγιοι, σιδηροφοροῦσι καὶ παῖδες δωδεκαετέες: ἔξωθι τῶν γυμνασίων τοιοῦτοι παῖδες διαπληκτισθέντες, διὰ παιδικὰς αἰτίας, ἐποιήσαντο χρῆσιν φονικῶν ὀπλων ἀπινσίτων καὶ κατὰ τὴν ὄψιν. Ἐὰν βαίνωμεν οὕτω, δὲ εἶναι μακρὰν ἢ ἡμέρα καθ' ἣν καὶ αἱ κυραὶ ἡμῶν παρὰ τὸ βίβδιον θὰ ἀναρτήσωσι τὴν μάχαιραν εἰς τὸ πολύκροτον.

Εἰ καὶ πολλάκις μέχρι τοῦδε ἤγειρε φωνὴν καὶ ὁ τύπος καὶ ἡ κοινὴ γνώμη κατὰ τῆς παρανομῆς ὀπλοφορίας, δυστυχῶς αἱ περὶ αὐτῆς ἀστυνομικαὶ δικταξίαι μένουσι πάντοτε γράμμα νεκρὸν καὶ ἀνάξιον τῆς προσοχῆς τῶν ἐντεταλμένων τὴν τήρησιν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν των. Κατ' οὐδένα τρόπον δύναται τις νὰ κρίνῃ ἐπιεικῶς τὴν ὀλιγοφίαν ταύτην τῶν ἀρχῶν ἣτις καθιστᾷ αὐτὰς συνετόχους τοῦ ἐγκληματοῦ καὶ συνοπευθύνους μετὰ τῶν φονέων, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι τὰ τρία τέταρτα τῶν τελομένων ἐν Ἑλλάδι αἱματηρῶν πράξεων δύναται ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν προχειρότητα τῶν ὀπλων, τὴν παράνομον ὀπλοφορίαν καὶ τοῦτο γίνεται πρόδηλον εἰς τὸν ἀνατρέχοντα εἰς τὰς ἀρχικὰς αἰτίας τῶν πλειοτέρων παρ' ἡμῖν ἐγκληματικῶν πράξεων.

Μικραὶ εἰδὲς ἐν καπιλείοις ἢ ἀλλαχοῦ, ἢ μίᾳς λέξεως ὀρηθεῖσαι καὶ δυνάμεναι τὸ πολὺν καταλήξωσιν εἰς μίαν ὕβριν ἢ ἐν ὀραπισμα, παρ' ἡμῖν καταλήγουσι συνήθως εἰς μίαν μαχαίριαν, εἰς ἕνα φόνον, ὅπταν δὲν εἶναι δύο καὶ τρεῖς: διότι οἱ διαπληκτιζόμενοι εἶχον πρόχειρα τὰ ὄπλα, ἐγένοντο ἐνεκεν αὐτῶν θρασύτεροι καὶ προσέφυγον ἐν τῇ ἐξάψει τῆς πάλης εἰς αὐτὰ, ὡς εἰπεῖν, ὀρημφοῦτως. Αὕτη ἐστὶ ἡ στερεότυπος ἱστορία ὅλων τῶν παρ' ἡμῖν ἐγκληματικῶν πράξεων, διότι εὐτυχῶς παρ' ἡμῖν τὰ μεμελετημένα ἐγκλήματα, οἱ προμελετηθέντες φόνοι εἰσὶ σπανιότατοι καὶ ἀν τούτους ἀνέγραψεν ἡ ποινικὴ στατιστικὴ, πάντως ὁ τόπος ἡμῶν ἤθελε δεῖξει ἡμερότητα ἠδὲν ἀξιεπαύου, ἐνῶ ἠδῆ, ὑπὸ τὰς περιστάσεις ἀς ἐλασινολογοῦμεν, κινδυνεύει νὰ ἐκληθῇ ἡ ἡμετέρα κοινωνία ἀθροίσμα αἰμοκαρῶν ὄντων.

Δὲν λέγει λοιπὸν τις ὑπερβολῆν λέγων ὅτι τὸ ἐγκλημα παρ' ἡμῖν δὲν ἐγκτεῖται εἰς τὰ ἦθη τοῦ λαοῦ, ἀλλ' ὅτι ἀκμάζει ὑπὸ τὴν ἐπίσημον ἐνθάδ'

ρυσιν των δημοσίων γραφείων.

Εντούτοις έχουμε σοφούς και αυστηροτάτους κατά της παρανόμου όπλοφορίας νόμους, έχουμε δε λαόν εύαγώνον και φοβούμενον την άπειλήν του νόμου. Επί μικρών μόνον έπιτελέσι ένταύθα άστυνομικά καθήκοντα ό μακαρίτης Βούλγαρης Έλαρχος και έπιμεληθείς του άφοπλισμού των παλληκαρίων, με τόν ιδιάζοντα αύτῷ τρόπον της ένεργείας, έν μέσω της όποίας δέν ένεφυλλοχώρουν ριζάδες και μυλιέτα των ίσχυρών της ημέρας, κατώρθωσεν ώστε τά παλληκάρια να έξέρχωνται ώς γυναίκες. Είς τ' αύτό άποτέλεσμα έφθασεν έπίσης και ό κ. Άνδρ. Παππαγιαννακόπουλος άστυνομεύσας ένταύθα βραδύτερον. Δέκα πρόστιμα είς εκάστην πόλιν ή κοινότητα μέχρι διακοσίων δραχμών και δέκα όπλων πραγματικά ή δημεύσει, ήταν ίκανά να περιορίσωσι κατά τό ήμισυ τό κακόν τό έτερον ήμισυ ήθελε τό έξαλείψει ή δικνηκής έπίβλεψις των άστυνομικών όργάνων.

Είς ταύτα άπαντώσι τίς θά εισαγάγη είς δικήν του παραβάτας; ή άστυνομία; ή δημορχία; άλλοίμονο! Ναι, αχ-ται θά τους εισαγάγωσιν, όσον και άν ήται διεφθαρμένοι, εάν ό Νομάρχης δέν είναι τοιούτος και γνωρίζει να χειρίζεται καλά την επί του άστυνομίου και δημάρχου εκ του νόμου έξουσίαν του. Και τίς θά έπιβάλλη τάς ποινάς, ό Πταισματοδίκης; άλλοίμονο! Ό πταισματοδίκης θά τάς έπιβάλλη, έφ' όσον αίσθάνεται ότι υπεράνω αύτου ίσταται εισαγγελεύς γνωρίζων τό καθήκον του και κεκτημένος άρκοίσαν ήθικήν δύναμιν να πατάσῃ την κακοήθειαν των κατωτέρων λειτουργών της Δικαιοσύνης. Όχι λοιπόν διότι έχουμε έν τη κοινωνία έγκληματικόν ύλικόν δυσδιάλυτον ή διότι δέν έχουμε έπαρκείς νόμους, αλλά διότι δέν έχουμε καλούς και έπαρκείς νομάρχας, καλούς και έπαρκείς εισαγγελείς, μοιράρχους κλπ. τό έγκλημα παρ' ήμιν άκμάζει και άτιμάζει τόν τόπον.

Και διά να έξαντλήσωμεν έντελώς τό της παρανόμου όπλοφορίας ζήτημα, έν σχέσει προς τό έγκλημα και τους ένθαρρύνοντας αύτό προς της τελείως του, δέν πρέπει να παραλειψώμεν και τούτο: Άν παρ' ήμιν δέν δημεύονται τά άπνηγορευμένα όπλα, δέν πταίει ό νόμος όστις παραγγέλλει δημεύσιν και προβλήσει περί μεταφοράς αυτών είς τό βασιλικόν όπλοστάσιον, άλλ' οι άποτρέποντες την δημεύσιν, ή οι ματαιούντες αύτήν κατά τόπους ίσχυροι της ημέρας, οίτινες ώς έργον έξόχου δημοτικότητος ύπολαμβάνουσι και ούδέποτε τό παραλείπουσι, τό να έπιστρέψωσι είς τους κατόχους τά άπνηγορευμένα όπλα, διαφθειρόντες ή πιέζοντες πολυτρόπως τους άστυνομικούς και εισαγγελικούς υπαλλήλους. Τίς των κομματάρχων δέ έγένετο φορτικός είς τινά άρχήν και δέν έλαβε παρανόμως από τάς χείρας της ύπηρεσίας όπλα και συσχημένα, ως φερόμενα παρανόμως και δέν ώπλισεν ούτω πολλούς φονείς και θιάιους άνδράς κατά των όμοίων των; Τίς είδε πόσα θύματα του παλληκαρισμού δέν αίματοκυλίσθησαν δι' όπλων άτινα κομματάρχης οίσοδήποτε απέδωκεν είς τους άπαξ φωραθέντας παραβάτας του νόμου;

Άλλά και τούτο πρέπει να είπωμεν είς συμπλήρωμα της σειράς των συλλογισμών οίτινες μάς άγούσιν είς τό άλγεινόν συμπέρασμα ότι τό έγκλημα παρ' ήμιν ένθαρρύνεται εκ περιωπής. Όλα τά χρεϊώδη του βίου καθήκοντα άπροσπέλαστα είς την ημετέραν πτωχήν και έργατικήν τάξιν, ένεκεν των δασμών και των φόρων. Τά εύθυνώτερα πράγματα έν τούτοις παρ' ήμιν είσι τά όπλα όλοι δυνάμεθα να προμηθευώμεν έξ αυτών άνευ πολλής στενοχωρίας άντί δεκαπέντε δραχμών έχετε ώραϊον και άσφαλές πιστόλιον, άντί είκοσι πολύκροτον, άντί πέντε μόνον φοβερών μάχαιραν επί της λεπίδος της όποίας αναγιγνώσκετε και αίμοχαρείς στίχους. Ό φορολόγος έφείσθη της εισαγωγής των όπλων, ένφ' ούδενός έφείσθη. Ό πτωχός έργάτης, ό έντιμος τεχνίτης ό θέλων να διαθρέψη τό νεογόν του, να δώσῃ είς

αυτό την ζωή, έν τη άδυναμία να μισθώσῃ τροφόν, δι' όλίγου πεπυκνωμένου Έλβετικού γάλακτος, δέν δύναται να προμηθευθῃ έν κυτίον τοιούτου, διότι ό δασμός τό κατέστησεν ίσαζιον με όλόκληρον τό ήμερομίσθιον του' ό φονεύς, ό μελετών την άφαιρέσιν της ζωής του όμοίου του, εύρίσκει πρόχειρον και εύθυνώτατον τό όργανον της καταστροφής. Τόσον άνετράπησαν παρ' ήμιν οι όροι αύτου του κοινωνικού βίου, διά να προστατευθῃ έπίσημως τό έγκλημα.

Συμπεραίνοντες λέγομεν, ότι έφ' όσον είναι φανερόν ότι τά δύο τρίτα των παρ' ήμιν κατά της ζωής έγκλημάτων όφείλονται είς την παράνομον όπλοφορίαν και ότι αύτη ού μόνον δέν διώκεται παρ' των έντεταλμένων την διώξιν αύτης, αλλά και προστατεύεται διά της άνοχής των, άποδεικνύεται ότι τό έγκλημα προστατεύεται εκ περιωπής, εκ των δημοσίων γραφείων και εκεί δέον να ζητηθῃ και να κτυπηθῃ, εάν θέλωμεν να καθαρίσωμεν τόν τόπον εκ της είδεχθεστέρας άσχημίας.

Άλλ' ως είπομεν άρχόμενος τό έγκλημα παρ' ήμιν ένθαρρύνεται πρό μόν της τελείως του, πλην της όπλοφορίας και υπό της εύνοίας της τυγχάνει πα; βίαιος άνθρωπος και εύεπίφορος είς τό έγκλημα παρ' τούς κόμμασιν' είπομεν προσέει ότι μετά την τέλειόν του προστατεύεται εκ περιωπής. Την άποδείξιν τούτων θά προσκομήσωμεν δι' ιδιαιτέρας μελέτης είς τό προσεχές φύλλον.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Είχαμεν γράψει είς τό προηγούμενον φύλλον ότι ό ένταύθα Έμπορικός Σύλλογος κ' Ερμής έ κλήθη είς συνεδρίασιν κατά την παρελθούσαν έβδομάδα, ίνα σκεφθῃ περί της έν ταίς άγοραίς της Εύρώπης θέσεως της ημετέρας σταφίδος, ήτις ύφ' όλας τάς έπόψεις δέν είναι εύάρεστος και άπορανη περί τινων μέτρων περί αύτης, άτινα δι' ύπομνήματός του είχεν προβάλλει ό κ. Γ. Άναγνωστόπουλος, ούτινος τό δεύτερον ήμισυ δημοσιεύομεν σήμερα έν τη έφημερίδι ταύτη. Ό Σύλλογος όντως συνήλθε κατά την παρελθούσαν Παρασκευήν και συνεζήτησε τό ζήτημα εύρέως, άλλ' δέν κατέληξεν είς θετικά συμπεράσματα, διότι πολλά προτάθησαν γνώμαι και πλείοις άνεκινήθησαν σχετικαί ιδέαι. Ούχ' ήτιον ό Σύλλογος, ίνα δυνηθῃ ν' άποφανθῃ έν έπιγνώσει και παραδεχθῃ τά καταλληλότερα μέτρα προς βελτίωσιν της σταφίδος και συστήσῃ αύτά όπου δεϊ συνέστησεν έννεαμελή έπιτροπήν εκ των μελών του, είς την άνεθετο την έντολήν να μελετήσῃ τό ζήτημα ύφ' όλας αύτου τάς έπόψεις, να θέσῃ υπό έλεγχον όλας τάς προδάλλομενας γνώσεις και να καταρτήσῃ έλθεσιν συζητηθησομενην είς προσηγή συνεδρίασιν. Μανθάνομεν ότι ή είδική άβτή έπιτροπή, συνήλθε μέχρι τούδε δις και έθετο τάς βάσεις της σχετικής έργασίας του Συλλόγου, άς θά ύποβάλῃ αύτῷ λίαν προσεχώς.

Όσα γράφει ή καλλίστη συνάδελφος κ' Εφημερίς Πατρών περί του ένταύθα ταχυδρομικού καταστήματος και των παρ' ήμιν ταχυδρομικών υπαλλήλων συμπεριζόμεθα έν πληρότητι, διότι είσιν όρθά, εύλογα και δίκαια. Τό ταχυδρομικόν ένταύθα κατάστημα είναι άνεπαρκέστατον και λόγω μικρότητος χώρου και λόγω αξιοπρεπείας οι δέ έν αύτῷ υπάλληλοι άνεπαρκείς, ούχι λόγω άνικανότητος ή φυγοπονίας, διότι και ταύτην και εκείνην έχουσιν είς βαθμόν αξιόζήτητο, άλλ' διά τόν μικρόν αύτόν αριθμόν όστις είναι λίαν δυσανάλογος προς τόν όγκον της ύπηρεσίας. Αί περί βελτιώσεως της ταχυδρομικής ύπηρεσίας μέριμνα της γενικής Διευθύνσεως πρέπει να έπικτείνωνται και μέχρις των έπαρχιών, άλλως καταβάλλονται μόνον προς έφήμερον έπίδειξιν και ούδέν θά έχωσ γενικόν άποτέλεσμα.

Τά της πολυθρηλήτου Δίκης του Τάκη Μπαράκη, ως έξετέθησαν έν τινι άλληλογραφία εκ

Πατρών, καταχωρηθείσα είς την σ' Νέα Έφημερίδα είσι άληθή μυθεύματα, όλως άντικείμενα προς την άληθειαν των πραγμάτων, και άνάξια πάσης άνασκευής διά την κακήν πίστιν ήτις τά έπένευσε.

Ό συμπολίτης ήμών κ. Παύλος Λάππας έμπορος εκ των καλλίστων έμνηστεύσατο έν Σύρω την δασποινίδα Κατίαν Άθανασοπούλου διακεκριμένης έν Σύρω οικογενείας. Οί φίλοι συχαίρουσιν.

Έπανήλθεν έν τη ύπηρεσία της ένταύθα Νομαρχίας, έξ της άπό τινος είχεν άπολυθεί ό κ. Άνδρ. Ααμπρόπουλος, υπάλληλος διακεκριμένος και χρησιμώτατος.

Χθές εκηδεύθη τελευτήσας ένταύθα ό κάλλιστος ήμών συμπολίτης Διονύσιος Πυμόνης εκ Ζακύνθου καταγόμενος και πρό χρόνων έγκαταστημένος και έργαζόμενος ένταύθα. Ό θάνατος αύτου έβύθισεν είς πένθος την γηραιάν αύτου μητέρα, την σύζυγον, τό τέκνον και τόν άδελφόν.

Τό πρώτον τμήμα του άπό Πατρών είς Πύργον σιδηροδρόμου, τό άπό της πόλεως ήμών μέχρι του χωρίου Άχαίας πρωτευούσης του Δήμου Δύμης, έπιθεωρηθέν υπό των άρμοδίων μηχανικών έκρίθη ως καλώς κατασκευασμένον, άναμένεται δε άπό ήμέρας είς ήμέραν ή είς χρήσιν του κοινού παραδόσις του.

Ός σταθμός των φορτηγών άμαξών ώρίσθη πάλιν τό πρό του ξενοδοχείου των Παρισίων τμήμα της μεσημβρινής αίμασιαις, όπερ είναι άτοπον και φέρει άκοσίαν είς την πόλιν, ζημιαν δε είς τά παρακείμενα καφενεία άτινα απέκλεσαν τά κάρρα και ή έξ αυτών άκαθαρσία. Είς έπιστάθμευσιν των κάρρων είχεν όρισθῃ τό παρά την οίκίαν Μαγκληβέρα τμήμα της άρκτικής αίμασιαις, άλλ' άφ' ης τό τμήμα τούτο κατέλαβεν ή γραμμή του σιδηροδρόμου, ή έπιστάθμευσις αυτών κατέστη εκεί άδύνατος. Είναι και τούτο ένα καλόν όπερ όφείλομεν είς την έντός της πόλεως παρέκτασιν της σιδηροδρομικής γραμμής. Όπωσδήποτε όμως ή άστυνομία όφείλει να έξέρη και προσδιώρση άλλο μέρος είς στάθμευσεν των κάρρων διότι εκεί όπου σταθμεύουσιν σήμερα είναι τό άκαταλληλότερον.

Η θέσις της σταφίδος ήμών έν τῷ πάγκοσμῳ έμπορίῳ άποβαίνει όσημέραι δεινότερα, νείαι έπήλθον εκπτώσεις είς τάς τιμάς αύτης και νέα άποθάρρυνσις κατέλαβε τους έμπορευομένους τό είδος.

Σήμερα έδικάσθη ένώπιον του ένταύθα κακούργου Δικείου ό Συντάκτης του Αφορολογουμένου κ. Κωνστ. Φιλόπουλος κατηγορούμενος επί έξουβρίσει του πρώην δημοτικού Συμβουλίου του δήμου Πατρών έν τό δικαστήριον των ένόρκων ήθώως παμφηφεί. Η σύνταξις του Αφορολογουμένου έπιφυλασσομένη να δώσῃ τόν προσήκοντα χαρακτηρισμόν της δίκης ταύτης είς τό προσεχές φύλλον, άπό του νυν εκφράζει τάς θερμάς αύτης εύχαριστίας προς τους εύγενούς και φιλοτίμως προσφερθέντας ν' αναλάβωσι την υπεράσπισιν αύτης ένώπιον του δικαστηρίου των όρκωτων αξιοτίμους συναδέλφους δικηγόρους και τους φίλους αύτης εκείνους οίτινες τόσφ έπεδείξαντο ένδιαφέρον διά την υπέρ αύτης εκθασίν της δίκης όπερ άπολαμβάνομεν ως νέον τεκμήριον της προς την έφημερίδα ταύτην ύπολήψεώς των, και ούτινος εύγνωμότως φυλλάττομεν την μνήμην.

Την έλευσομένην Τετάρτην μνήμην του άγιού Άνδρέου, δέν εορτάζει ό κ. Άνδρέας Οικονομόπουλος, καθηγητής.

Ό Ιεροκήρυξ κ. Ήλίας Βλαχόπουλος διηγήσει την προσεγή Κυριακήν έν τῷ ένταύθα Ιερῷ ναῶ του Εύαγγελισμού.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ.

ΕΤΟΣ Δ'

**ΤΟ ΜΟΝΟΝ ΓΕΩΡΓΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΕΝ ΑΝΑΤΟΛΗ**

Υπό Π. Γ. Γεννάδιου

ἐκδιδόμενον μηνιαίως εἰς τεύχη ἐκ τριῶν τοῦλάχιστον τυπογραφικῶν φύλλων ἕκαστον μετὰ εἰκόνων.

Περιεχόμενα: Γεωργία, ἀμπελοργία, αἰνοποιία, ἐλατοκομία, ζωοτεχνία, μεταξωτικωλοτροφία, κηπουρική, ἀνθοκομία, δειροκομία. Π λ ή ρ η ς π ε ρ ῖ φ υ λ ο ξ ή ρ α ς π ρ α γ μ α τ ε ῖ α παθολογία τῶν φυτῶν κτλ.

Ἡ σύνταξις τῆς Ἀ' Ἑλληνικῆς Γεωργίας ἀναδέχεται τὴν λύσιν πάσης ἐγγράφως ἀπευθυνομένης γεωργικῆς ἀπορίας τῶν συνδρομητῶν αὐτῆς. Τιμὴ ἑτησίας συνδρομῆς διὰ μὲν τοῦ ἐν Ἑλλάδι συνδρομητῆς δραχ. 10, διὰ τοῦ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, φράγκα χρυσᾶ 12. Οἱ ἀπὸ τοῦ νῦν ἐγγραφόμενοι συνδρομηταὶ καὶ ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς Ἀ' Ἑλληνικῆς Γεωργίας προκ α τ α β ἄ λ λ ο ν τ ε ς τὸ τίμημα δικαιούνται νὰ λάβωσι πλήρη τὴν σειρὰν αὐτῆς, ἥτοι τοὺς τόμους τοῦ 1885, 1886, 1887, καὶ 1888, ἀποστέλλοντες οἱ μὲν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἐν ὄλῳ δρ. 30 ἀντὶ τῶν 40, οἱ δ' ἐν ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ 30 ἀντὶ τῶν 48. Αἱ αἰτήσεις πρὸς ἐγγραφὴν συνδρομητῶν ἀποστέλλονται πρὸς τὸν κ. Π. Γ. Γεννάδιον εἰς Ἀθήνας, ὁδὸς Πανακτωίων παραπλεύρως τοῦ ξενοδοχείου Ἐυδῆ, καὶ τὸν κ. Κάρλον Μπέκ, βιβλιοπώλην, ὁδὸς Ἐρμού.

Ὑδωρ Κολωνίας.

— I EXCELSIOR ! —

Τὸ ἀπὸ τῆν μεσαιωνικῆν ἐποχὴν γνωστότατον τοῦτο ταλλυνικὸν ὕδωρ, εἶνε τὸ μᾶλλον χρήσιμον εἰς τὴν ὑγιεινὴν καὶ τὸν καλλωπισμὸν τοῦ δέρματος. Ὅλιγα σταγόνας αὐτοῦ ριπτόμεναι εἰς τὸ πρὸς νίψιμον ἢ λουτρὸν ὕδωρ, τὸ γαλακτίζουσιν οὕτως ὥστε μαλακῶναι τὸ δέσμα καὶ λευκαίνει αὐτό, εὐωδιάζει τὸν ἀέρα καὶ τὸ σῶμα εὐαρεστώτατα καὶ τονίζει τὸν ὀργανισμόν. Ὁρέλιμον καὶ κατὰ τῶν λειποθυμιῶν, τῆς ἡμικρανίας, καὶ τῆς κεφαλαλγίας, εἶνε ἐν τῶν ἀποκατητήτων ἰκογενεῖα ἀκῶν φαρμάκων, ἰδίως δὲ τὰν συντεθεῖται ἐξ ὑλικῶν πρωτίστη ἐκλογῆς, καὶ καθ' ἅλην τὴν τεχνὴν, ὡς τὰ παρασκευάζει καὶ πωλεῖ τὸ φαρμακεῖον

K. ΚΑΛΥΒΟΚΑ

Ἐν Πάτραις.

ΑΔΕΛΦΟΙ ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ

ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΑΙ

ΠΑΤΡΑΙ

Οἱ ἐμποροράπται Ἀδελφοὶ Παπαγιωάννου λαμβάνουσι τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωσι τοῖς πολυπληθεῖσι κ. κ. Πελάταις τῶν ἐπιμετερόμησαν τὸ ἐν τῇ πλατεῖᾳ Γεωργίου Δ' κατ' ἐστῆμα τῶν εἰς τὴν παραπλεύρως τῆς Μητροπόλεως καὶ ἀντικρυ τοῦ κατ' ἐστῆματος Γ. Γκαλέκα, ἀνεκταμιθεῖσαν οἰκίαν τοῦ κ. Ηλιάδου, ὑπισχνούται δὲ αὐτοῖς ἐργασίαν ἀρίστην. Κομισάντες ἀρτίως ἐξ εὐρώπης πληθὺν ἐκλεκτῶν ὑφασμάτων, πάσης ποιότητος καὶ κατασκευῆς, εἰσὶν εἰς θέσιν νὰ εὐχαριστήσωσι τοὺς πάντας γνωρίζοντας δὲ ἐν περὶας ὅτι ἐν τῷ εὐρεῖ κύκλῳ τῶν ἐργασιῶν, δεόν νὰ ζητήσωσι τὸ κέρδος ἀπέφασσα, ἐγκαινιάζοντας τὸ νεοκ α τ ἄ σ τ ρ κ ἄ τ ῶ ν, νὰ ἐκπέσωσι κατὰ 10 0/0 τὰς μεχρὶ τούδε τιμὰς, ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων

καὶ τῶν καμηριῶν καὶ τῶν διαφόρων ἄλλων ὑφασμάτων ὅα πωλῶσι λιανικῶς, καὶ εὐελπιστοῦσιν ὅτι μείζονος ὑποστηρίξεως καὶ προτιμήσεως ἢ τῶν ἄλλων ἐκ μέρους τῆς πολυπληθοῦς πελατείας τῶν.

ΧΥΜΙΚΟΝ ΛΙΠΑΣΜΑ

σταφιδαμπέλων καὶ ἀμπέλων.

Τὸ χυμικὸν λίπασμα ἔπερ ἐγένετο γνωστὸν ἐν ταῦθα ἐκ προηγουμένων ἐτῶν, εἰσαγόμενον ἀποκλειστικῶς παρὰ τοῦ κ. Πρ. Τζούκοιη, τέως Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πάτραις Ἀερίφωτος καὶ προσερχόμενον ἐκ τοῦ ἐν Μιλάνῳ μεγάλου ἐργοστασίου «Χυμικῶν προϊόντων» τοῦ κ. Λ. Φόγγελ καὶ Σα. ἔφθασεν ἐν ταῦθα καὶ πωλεῖται εἰς μικρὰς καὶ μεγάλας ποσότητας.

Γίνεται δὴλον προσέτι ὅτι οἱ θέλοντες ἐκ τῶν κτηματιῶν νὰ ἔχωσι χυμικὸν λίπασμα κατάλληλον εἰδικῶς δι' ὀρισμένον κτῆμα καὶ πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν ἐλλειπόντων συστατικῶν ὀρισμένου ἐδάφους, δύνανται νὰ ἔχωσι τοιοῦτον ἀποστέλλοντες εἰς τὸ ἄνω ἐργοστάσιον, διὰ τοῦ κ. Τζούκοιη, ποσότητα τινὰ χύματος τοῦ πρὸς λιπαναίν ἀγροῦ, πρὸς ἀνάλυσιν, ἀλλ' ἐν τῷ αὐτῷ περιπτώσει ἢ παραγγελία δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι ἐλάσσων τῶν 50 σάκκων.

Γίνεται προσέτι δὴλον ὅτι οἱ θέλοντες ἐκ τῶν κτηματιῶν διὰ τοῦ χυμικοῦ λίπασματος νὰ παράξωσι καρποὺς προσομοίους ἄλλων ἀγρῶν, ἢ μέρων δύνανται ν' ἀποστέλωσι ποσότητα τινὰ χύματος ἐκ τοῦ ἐνός καὶ τοῦ ἄλλου ἀγροῦ χωριστὰ καὶ νὰ ἔχωσι τὸ ἀναγκαῖον αὐτοῖς λίπασμα, ἀλλ' ἐν τῷ αὐτῷ περιπτώσει ἢ παραγγελία τῶν δὲν πρέπει νὰ ἦνε ἐλάσσων τῶν 100 σάκκων.

Αἱ παραγγελίαι πρέπει νὰ δοθῶσιν ἐγκαιρῶς ἵνα παρασκευασθῇ τὸ λίπασμα καὶ φθάσῃ ἐν ταῦθα ἐν καιρῷ καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς λυπάνσεως τῶν κτημάτων.

Πληρέστεραι πληροφορίες παρὰ τῷ κ. Πρ. Τζούκοιη, οἰκία κ. Κλ. Παπαθεοδώρου.

Πρὸς ἀποφυγὴν παραποιήσεων γίνεται δὴλον ὅτι οἱ σάκκοι τοῦ λίπασματος τοῦ ἄνω ἐργοστασίου φέρουσι τὴν κάτωθι σφραγίδα.

Πωλοῦνται τρεῖς ἀνώγειοι οἰκίαι σὺν τῶν ὑπ' αὐτῶν οἰκοπέδων ἐκ πύργων ὡς ἐγγιστα τετρακοσίων εἴκοσι καὶ συνορευόμεναι ἀνατολικῶς, δυτικῶς καὶ μεσημβρινῶς μετ' δημοσίους δρόμους. — Πληρέστερας πληροφορίας δύνανται νὰ λάβῃ ὁ βουλόμενος εἰς τὸ φαρμακεῖον τοῦ κ. Παπανικολάου.

ΠΩΛΕῖΤΑΙ Σφαιριστήριον τῆς νέας Γαλλικῆς κατασκευῆς. Περὶ τῆς τιμῆς κλπ. συνεννοηθῆτω ὁ βουλόμενος μετ' τὸν Διευθυντὴν τοῦ ἐν ταῦθα Λεσχιδίου.

Μαθητῆς τῆς τετάρτης τάξεως τοῦ Γυμνασίου ἠθικώτατος ζητεῖ οἰκίαν ἐν ἣ νὰ ὑπάρχωσιν δύο ἢ καὶ τρεῖς παῖδες, οὓς νὰ προγυμνάξῃ καὶ νὰ ἐξαιολοθῇ τὰς σπουδὰς του. Πληροφορία παρὰ τῷ βιβλιοπωλεῖ τῷ κ. Κ. Ντούκοιη.

Τελειόφροτος τῶν μαθηματικῶν δέχεται κατ' οἶκον παραδόσεις μαθητῶν. Περαιτέρω πληροφορία εἰς τὸ τυπογραφεῖον μας.

Πωλεῖται σταφιδαμπέλος εἰς θέσιν «Κρύαι τῶν Πατρῶν» ἐκ στρεμμάτων ἑπτὰ. Πληροφορία πλείονες δίδονται παρὰ τῷ τυπογραφεῖῳ μας.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἔχωσιν ἐν ταῦθα διδασκαλίαν τῶν τέκνων τῶν ἢ θαλαμηπόλους (Institutes, gouvernantes etc.) δύνανται ν' ἀπευθύνονται θαρροῦντως πρὸς τὴν
Mme E. BENNET
 Rue S. Georges No 3
 à Metz

ἣτις γνωστὴ παρ' ἡμῖν ἐκ τῶν ἐν ταῦθα θυγατέρων της, ἀναλαμβάνει ν' ἀνταποκριθῇ πρὸς πᾶσαν παραγγελίαν καὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς εἰς αὐτὴν ἀπευθυνομένους.

**Εἰς τὸ
ΛΑΝΤΟΠΩΛΕῖΟΝ**

Κ. ΖΙΧΟΥ

(πλησίον παρτοπωλείου ἀδελφ. Καραμάνου)
 Εὐρίσκονται τὰ ἀρίστα καὶ καθαρώτατα λουκάνικα ὅλων νέας κατασκευῆς, χοιρομέρι ποιοτήτος πρώτης, μορταδέλας, καὶ σαλιτσοτσικότο εὐρωπαϊκῆς κατασκευῆς ὡς καὶ πρώτης ποιοτήτος ἐξ ἄρρενος χοίρου πάντοτε μπριζόλες. ἐπίσης δὲ ξύγκι λιγμένον καὶ δεδοκιμασμένον ὑπὸ οἰκοκυραίων καὶ τῶν καλλιτέρων ξενοδόχων ὡς γλυκύτερον τοῦ καθαροτάτου βουτύρου — δέχεται ὁ τεχνίτης Ζίχος καὶ παραγγελίας ἐξ οἰκογενειῶν πρὸς κατασκευὴν παντὸς εἶδους τῆς τέχνης του.

Εἰς τὴν Οἰκονομικὴν ἀδελφῶν Ἀσημακοπούλων ἢ Μασοῦρα κειμένην κατὰ τὴν ὁδὸν ἁγίου Ἀνδρέου καὶ πλησίον τῆς Μεσημβρινῆς ἀγορᾶς Πατρῶν, πωλοῦνται οἶνοι ἐγγώριοι ἀρίστης ποιότητος διαφόρων ποιοτήτων καὶ ἐσοδείας τοῦ 1887 ὁ μὲν μέλας πρὸς λεπτὰ 80 τὴν ὀκά, ὁ δὲ λευκὸς μωσχάτος πρὸς μίαν δραχμὴν τὴν ὀκά καὶ τῆς ἐσοδείας τοῦ 1883 ἦτοι πενταετῆς μέλας πρὸς δραχ. 2 τὴν ὀκάν.

Εἰς τὸ τυπογραφεῖον τοῦ «Φορολογουμένου» πωλεῖται ἡ νεωστὶ ἐκδοθεῖσα ἱστορία τῶν Πατρῶν ὑπὸ Στεφ. Ν. Ὁμοπούλου ἀντὶ δραχ. 5.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ἀπὸ πρώτης Ἰανουαρίου προσεχοῦς ἔτους 1889. Τὸ παρὰ τῷ Τελωνεῖῳ τριώροφον Ξενοδοχεῖον τοῦ κ. Νικολάου Ὁμοπούλου.